

1. אישור צו שירות ביטחון (שירות מוכר לתכלית ביטחון) (הוראת שעה), התשפ"ב – 2021
2. אישור צו שירות ביטחון (שירות מוכר להשגת יעדים ביטחוניים לאומיים) (הוראת שעה), התשפ"ב – 2021

הצעה להחלטה

מחליטים:

1. בהתאם לסעיף 26א(א)(1) לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן – החוק), לאשר את צו שירות ביטחון (שירות מוכר לתכלית ביטחון) (הוראת שעה), התשפ"ב – 2021, המצ"ב.
2. בהתאם לסעיף 26א(א)(2) לחוק, לאשר את צו שירות ביטחון (שירות מוכר להשגת יעדים ביטחוניים לאומיים) (הוראת שעה), התשפ"ב – 2021, המצ"ב.
3. לבקש מוועדת החוץ והביטחון של הכנסת לאשר את שני הצווים בהקדם.

דברי הסבר

רקע כללי

הוראת סעיף 26א לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן: חוק שירות ביטחון) קובעת כהאי לישנא:

26א. (א) בסעיף זה, "שירות מוכר" - שירות לפי פסקאות (1) או (2), ששר הבטחון קבע בצו באישור הממשלה וועדת החוץ והבטחון של הכנסת –

(1) שירות ביחידות צבאיות במסגרת משרד הבטחון ויחידות סמך של משרד הבטחון ומשרד ראש הממשלה שתכלית פעילותן היא בטחון המדינה ותושביה;

(2) שירות ביחידות צבאיות במסגרת משרד ממשלתי או במסגרת הארגונית של גוף ציבורי ובפיקוח משרד ממשלתי, שתכליתו להשיג יעד בטחוני-לאומי באחד התחומים הבאים: עליה וקליטה, חינוך, בריאות, הגנת העורף או פעולות התנדבות למען חיילי צה"ל, והכל אם שוכנע שר הבטחון, בשים לב לנסיבות הענין באותה העת, ובהתייעצות, לפי הענין, עם השר לקליטת העליה, שר החינוך, התרבות והספורט או שר הבריאות וכן עם שר המשפטים, כי אם לא תיעשה הפעילות בידי יוצא-צבא בשירות סדיר לא יושג היעד כנדרש.

(ב) צו לפי סעיף קטן (א) יפרט את המשרדים הממשלתיים, את הגופים הציבוריים ואת השירות המוכר שייעשה בהם בהתאם לסעיף קטן (א); צו כאמור יינתן לתקופה שלא תעלה על שלוש שנים, וניתן להאריכו, באותה דרך, לתקופות נוספות שלא יעלו על שלוש שנים כל אחת.

(ג) שר הבטחון רשאי להורות בצו כי יוצא-צבא, שנמצא כשר לשירות ועבר אימון צבאי ראשוני, ישרת משך כל תקופת השירות הסדיר או חלק ממנה, במסגרת של שירות מוכר; לא יורה השר על שירותו של יוצא-צבא במסגרת שירות מוכר לפי סעיף קטן (א)(2) אלא אם כן נתן יוצא-הצבא את הסכמתו לכך.

(ד) שירות מוכר דינו כדין שירות סדיר לכל דבר וענין.

(ה) שר הבטחון יקבע את ההסדרים, לענין השירות המוכר, שיחולו על המשרד הממשלתי ועל הגוף הציבורי שבמסגרת הארגונית שלו משרת יוצא-צבא.

(ו) שר הביטחון ימציא לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אחת לשנה, דין וחשבון על שירותם של יוצאי צבא ביחידות אחרות של משטרת ישראל ובשירות מוכר, וכן ימציא העתקו של דין וחשבון זה לוועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

הוראת הסעיף מסדירה את הצבתם של חיילים בשירות חובה במסגרות אזרחיות מסוימות מחוץ לצה"ל.

לפי הוראת סעיף 26א(א)(1) לחוק שירות ביטחון מוצבים חיילים בשירות המוכר לתכלית ביטחון. ההצבה היא במשרד הביטחון, וביחידות סמך של משרד הביטחון ושל משרד ראש הממשלה.

לפי הוראת סעיף 26א(א)(2) מוצבים חיילים בשירות מוכר להשגת יעדים ביטחוניים לאומיים, במערכת החינוך ובתחום העלייה והקליטה. במסלול זה מוצבים חיילים, בהסכמתם, בגופים שונים להם מקצה משרד החינוך חיילים, לפי הקצאת תקנים כללית של אגף כוח אדם בצה"ל. כמו כן, מוצבים חיילים בלשכת הקשר נתיב.

חיילים בשירות חובה משרתים מזה שנות דור, במסגרות אזרחיות שונות. לאורך השנים נבחן הנושא במספר ועדות בין-משרדיות, ובעשור הקודם צומצם באופן משמעותי מספר החיילים המוצבים במסגרות השונות.

בסוף שנת 2018, לקראת חידוש תוקף צווי השירות המוכר, עלתה לדיון סוגיית הצבתם של חיילים ב"גופים הירוקים". בסופו של דבר, אישרה הממשלה את הארכת תוקף הצווים בנוסח שעמד בתוקף עד אותה העת, לרבות ה"גופים הירוקים", ואולם הממשלה הוסיפה וקבעה כי יוקם צוות בין-משרדי שיבחן את הצבת החיילים בכלל המסגרות, וימליץ לממשלה על המשך ההצבה בהן לעתיד. בדיון שהתקיים בעניין זה בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ביקשה הוועדה כי המלצות הצוות שיוקם יוצגו גם לעיונה.

בעקבות החלטת הממשלה ובהתאם לדרישת ועדת החוץ והביטחון כאמור, הוקם בשנת 2019 צוות בין-משרדי בראשות המשנה למנכ"ל משרד הביטחון דאז, רוני מורנו, שהוחלף, עם פרישתו לגמלאות, בסמנכ"ל משרד הביטחון וראש אגף התכנון, אליעז קרני.

הצוות סיים את עבודתו לאחרונה והמלצותיו יוצגו לממשלה לצד הצעת החלטה זו. בתמצית, המלצות הצוות הן להמשיך ולהציב חיילים בכלל המסגרות המדוברות, ולשמר את מספר החיילים המוצבים בכל גוף. זאת, למעט הצבת החיילים ב"גופים הירוקים", שהצוות המליץ להפסיקה.

המלצות הצוות הוצגו לשר הביטחון, שקיבל אותן, למעט לגבי הגופים הירוקים. בבסיס החלטת שר הביטחון, עומדת העובדה כי מדובר במספר מצומצם של חיילים המשרתים בגופים אלה (כ-50 חיילים בלבד). בנוסף, הצבת החיילים בגופים אלה מהווה חלק מההקצאה של חיילים לתחום החינוך, הניתנת למשרד החינוך ולגופים הפועלים תחת הנחייתו. כמו כן, בהתאם להחלטת הממשלה מספר 371 מיום 22 באוגוסט 2021, עתיד לקום צוות שיעסוק בבחינת הסדרי השירות בצה"ל ובשירות הלאומי-אזרחי ולהמליץ על מתווה חדש לשירות התואם את צרכי הביטחון. הצוות צפוי לדון, בין היתר, בהגדרה מחודשת של חובת השירות, במסלולים השונים שיפתחו בפני המשרתים ובתגמול הדיפרנציאלי הראוי. בנסיבות אלה, אין מניעה להותיר את ההסדר הקיים, שעומד בתוקפו עשרות שנים, לתקופה נוספת ועד להשלמת עבודת צוות מתווה השירות ולתיקוני החקיקה שכלל הנראה יידרשו בעקבות מסקנותיו.

להשלמת התמונה יצוין, כי מהצו יושמטו קרן קיימת לישראל, החברה למתנ"סים, בית ספר שדה שער הגיא והמכון למורשת דוד בן גוריון, וזאת בהתאם להודעת משרד החינוך כי הצבת החיילים בגופים אלה הופסקה זה מכבר.

הצבת חיילים ליעדים ביטחוניים לאומיים, מחייבת כי שר הביטחון ישוכנע, בשים לב לנסיבות העניין באותה העת, ובהתייעצות עם השרים הנוגעים לעניין, וכן עם שר המשפטים, כי אם לא תיעשה הפעילות בידי יוצא-צבא בשירות סדיר לא יושג היעד כנדרש. שר הביטחון מבקש כי הממשלה תאשר את הצעה זו לאחר שהשתכנע כאמור.

בהתאם לחוק שירות ביטחון, תוקף הצו הוא עד שלוש שנים, והוא כפוף לאישור הממשלה וועדת החוץ והביטחון של הכנסת. הצווים האמורים עתידים לפוג ביום 31 בדצמבר 2021. מוצע אם כן, כי הממשלה תאשר את חידוש הצווים לתקופה של 3 שנים נוספות, עד ליום 31 בדצמבר 2024, וכי תפנה לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת לשם קבלת אישורה לצווים.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

המשך המצב הקיים כיום.

תקציב

לא רלוונטי.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

המשך המצב הקיים כיום.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

ההצעה על דעת משרד המשפטים.

משרד החינוך, לשכת הקשר "נתיב" ויחידות הסמך הרלוונטיות של משרד ראש הממשלה הודיעו על הסכמתם להצעה.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה אחרונה: מס' 4395 מיום 23.12.18.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעת משפטית מצורפת.

סיווגים

סיווג ראשי: 06 פורמאלי.

סיווג משני: 07 חקיקה ממשלתית.

תחום פעולה עיקרי: 01 חוץ וביטחון.

מוגש על ידי שר הביטחון

כ"ז בכסלו התשפ"ב

01 בדצמבר 2021

מדינת ישראל
משרד הביטחון
בלמ"ס

היועץ המשפטי למערכת הביטחון

תאריך: כ"ד כסלו תשפ"ב
28 נובמבר 2021
סימוכין: נ-תיועמ-281121-031868

הנדון: חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה – שירות חיילים בשירות המוכר

נושא הצעת ההחלטה:

אישור צווי שירות ביטחון בעניין שירות מוכר לתכלית ביטחון ושירות מוכר להשגת יעדים ביטחוניים-לאומיים והעברתם לאישור וועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

הוראות סעיף 26א לחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן: "חוק שירות ביטחון") מסדירות את הצבתם של חיילים בשירות חובה במסגרות אזרחיות מסוימות מחוץ לצה"ל. השירות המוכר נקבע ע"י שר הביטחון בצווים המובאים לאישור הממשלה וועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

שר הביטחון מבקש לחדש לתקופה נוספת של שלוש שנים את צו השירות המוכר לתכלית ביטחון ואת צו השירות המוכר להשגת יעדים ביטחוניים-לאומיים.

צו שירות ביטחון (שירות מוכר לתכלית ביטחון), מכוח סעיף 26א(א)(1) לחוק שירות ביטחון, מהווה את מקור הסמכות להצבתם של חיילים בשירות חובה במשרד הביטחון וביחידות הסמך של משרד הביטחון ושל משרד ראש הממשלה, שתכלית פעילותן היא ביטחון המדינה ותושביה.

צו שירות ביטחון (שירות מוכר להשגת יעדים ביטחוניים-לאומיים) מכוח סעיף 26א(א)(2) לחוק שירות ביטחון מהווה את מקור הסמכות להצבתם של חיילים בשירות חובה במסגרות אזרחיות של השירות המוכר מחוץ לסד"כ צה"ל לשם השגת יעדים ביטחוניים-לאומיים. צו זה מפרט את היעדים שלמימוש ניתן להציב חיילים - חינוך וקליטת עלייה.

כן מפורטות הפעולות שיוכרו כשירות מוכר וכן הגופים בהם הן יבוצעו: במשרד החינוך ובגופים הפועלים תחת פיקוחו - קרן קיימת לישראל; רשות הטבע והגנים; החברה להגנת הטבע; נאות קדומים; עמותת לוטם לימודי טבע משולבים; בית ספר שדה עציון; בית ספר שדה שער הגיא; המכון למורשת דוד בן גוריון ומדרשת שדה בוקר (8 הגופים האחרונים יכוננו להלן: "הגופים הירוקים"). כן מוצבים חיילים בתחום קליטת העלייה בלשכת הקשר "נתיב".

בשנת 2019 הוקם צוות בין-משרדי בראשות המשנה למנכ"ל משרד הביטחון דאז, רוני מורנו, ולאחר פרישתו לגמלאות בראשות סמנכ"ל משרד הביטחון וראש אגף התכנון, אליעז קרני (להלן: צוות קרני). צוות קרני בחן את הצורך בהצבת חיילים מחוץ לסד"כ צה"ל, ובמסגרות השירות המוכר. בדיוני הצוות נשמעו עמדות הגופים בהם הוצבו חיילים וכן עמדות צה"ל, משרד הביטחון, משרד האוצר ומשרד המשפטים. המלצות הצוות שהוגשו לאחרונה חזרו על המלצות צוותי עבר שעסקו בנושא והמלצתם הייתה להמשיך ולהציב חיילים בכלל המסגרות בהם מוצבים חיילים בשירות המוכר, למעט בגופים הירוקים.

המלצות הצוות הוצגו לשר הביטחון אשר החליט לאמץ, למעט לעניין ההמלצה לגבי הגופים הירוקים. שר הביטחון מבקש לחדש את צווי השירות המוכר לתכלית ביטחון ולהשגת יעדים ביטחוניים-לאומיים בנוסח דומה לנוסח שנקבע עד כה, לרבות הצבת חיילים בגופים הירוקים (בשונה מנוסח הצו הקיים, הושמטו קרן קיימת לישראל, החברה למתנ"סים, בית ספר שדה שער הגיא והמכון למורשת דוד בן גוריון וזאת בעקבות הודעת משרד החינוך כי בגופים אלה הופסקה הצבת החיילים זה מכבר).

הוראת סעיף 26א(ב) קובעת כי התקופה בה צווי השירות המוכר יהיו בתוקף לא תעלה על שלוש שנים. הצווים התקפים כיום יפקעו ביום 31 בדצמבר 2021. מבוקש לקבוע צווים לתקופה נוספת בת שלוש שנים, החל מיום 1 בינואר 2022 ועד ליום 31 בדצמבר 2024, בנוסח דומה לקיים היום.

אישור הצווים כפוף גם לאישור של ועדת החוץ והביטחון של הכנסת ולפיכך מוצעת פניה לוועדה זו.

קשיים משפטיים, ככל שישנם ודרכי פתרונם:

הוראות סעיף 26א(א)(2) לחוק שירות בטחון קובעות כי שירות מוכר לתכלית של השגת יעדים ביטחוניים-לאומיים תתאפשר לאחר ששר הביטחון קבע בצו שאושר ע"י הממשלה והכנסת שירות ביחידות צבאיות במסגרת משרד ממשלתי או בגוף ציבורי בפיקוח משרד ממשלתי. שר הביטחון יקבע בצו כאמור לאחר שנועץ עם השרים הרלוונטיים ושוכנע כי אם לא תעשה הפעילות בידי יוצא צבא בשירות סדיר לא יושג היעד כנדרש.

הצורך בשירות חיילי חובה לשם השגת יעדים ביטחוניים-לאומיים במשרד החינוך, לרבות בגופים הירוקים, ובלשכת הקשר נתיב, נבחן ע"י צוות קרני וזה כאמור המליץ להמשיך

ולהציב חיילים בכלל המסגרות בהם מוצבים חיילים בשירות המוכר, למעט בגופים הירוקים.

שר הביטחון החליט לאמץ את המלצות הצוות, למעט ההמלצה לגבי הגופים הירוקים. קרי, לפעול לחידוש צווי השירות המוכר להשגת יעדים ביטחוניים-לאומיים בנוסח דומה לנוסח שנקבע עד כה, לרבות הצבת חיילים בגופים הירוקים (ולמעט הגופים שהושמטו כאמור).

בבסיס החלטת שר הביטחון להותיר הצבת חיילים בגופים הירוקים עומדת העובדה כי מדובר במספר מצומצם של חיילים המשרתים בגופים אלה (כ-50 חיילים בלבד) והצבתם מהווה חלק מההקצאה של חיילים לתחום החינוך. בנוסף, בהתאם להחלטת ממשלה מספר 371 מיום 22 באוגוסט 2021, עתיד לקום צוות שיעסוק בבחינת הנודרי והשירות בצה"ל ובשירות הלאומי-אזרחי וימליץ על מתווה חדש לשירות התואם את צרכי הביטחון. הצוות צפוי לדון, בין היתר, בהגדרה מחודשת של חובת השירות ובמסלולים השונים שיפתחו בפני המשרתים.

בנסיבות אלה, אין מניעה משפטית בהותרת ההסדר, הקיים מזה עשרות שנים, לתקופה נוספת כמבוקש, ועד השלמת עבודת צוות מתווה השירות וביצוע תיקוני הרוקיקה, שכלל הנראה יידרשו, לשם יישום מסקנותיו.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם :

היועצים המשפטיים של משרד החינוך ושל לשכת הקשר נתיב – מסכימים.

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי-מנהלי) אישר להביא את הצעת ההחלטה לאישור הממשלה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד:

אין מניעה משפטית לאישור ההצעה.

בברכה,
ערן יוסף, עו"ד
סגן בכיר ליועץ המשפטי

צו שירות ביטחון (שירות מוכר לתכלית ביטחון) (הוראת שעה), התשפ"ב-2021

בתוקף סמכותי לפי סעיף 26א(א)(1) לחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986¹ (להלן – החוק), באישור הממשלה וועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אני מצווה לאמור:

1. שירות מוכר לתכלית ביטחון
שירות ביחידות צבאיות בתפקידי מינהלה, בתפקידים ייעודים, בתפקידים מקצועיים, הכוללים בין השאר: הפעלת מערכות קשר ומערכות טכנולוגיות מידע, עיבוד מודיעין, הפעלת מחשב, הנהלת חשבונות, מחקר ופיתוח בידי עתודאים ופעילויות הנלוות לתפקידים אלה ביחידה הצבאית, כגון: שמירה – במסגרות המפורטות להלן, הוא שירות מוכר כמשמעותו בסעיף 26א(א)(1) לחוק:

(1) משרד הביטחון;

(2) יחידות סמך של משרד הביטחון;

(3) יחידות סמך של משרד ראש הממשלה.

2. תוקף
תוקפו של צו זה עד יום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024).

התשפ"ב _____

(_____ 2021)

(חמ 2664-3-ת1)

בנימין גנץ

שר הביטחון

¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107; התשנ"ה, עמ' 440.

הוראת סעיף 26א לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן-חוק שירות ביטחון) קובעת כהאי לישנא:

- 26א. (א) בסעיף זה, "שירות מוכר" – שירות לפי פסקאות (1) או (2), ששר הביטחון קבע בצו באישור הממשלה וועדת החוץ והביטחון של הכנסת –
- (1) שירות ביחידות צבאיות במסגרת משרד הביטחון ויחידות סמך של משרד הביטחון ומשרד ראש הממשלה שתכלית פעילותן היא בטחון המדינה ותושביה;
- (2) ...
- (ב) צו לפי סעיף קטן (א) יפרט את המשרדים הממשלתיים, את הגופים הציבוריים ואת השירות המוכר שייעשה בהם בהתאם לסעיף קטן (א); צו כאמור יינתן לתקופה שלא תעלה על שלוש שנים, וניתן להאריכו, באותה דרך, לתקופות נוספות שלא יעלו על שלוש שנים כל אחת.
- (ג) שר הביטחון רשאי להורות בצו כי יוצא-צבא, שנמצא כשר לשירות ועבר אימון צבאי ראשוני, ישרת משך כל תקופת השירות הסדיר או חלק ממנה, במסגרת של שירות מוכר; לא יורה השר על שירותו של יוצא-צבא במסגרת שירות מוכר לפי סעיף קטן (א)(2) אלא אם כן נתן יוצא-הצבא את הסכמתו לכך.
- (ד) שירות מוכר דינו כדין שירות סדיר לכל דבר וענין.
- (ה) שר הביטחון יקבע את ההסדרים, לענין השירות המוכר, שיחולו על המשרד הממשלתי ועל הגוף הציבורי שבמסגרת הארגונית שלו משרת יוצא-צבא.
- (ו) שר הביטחון ימציא לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אחת לשנה, דין וחשבון על שירותם של יוצאי צבא ביחידות אחרות של משטרת ישראל ובשירות מוכר, וכן ימציא העתקו של דין וחשבון זה לוועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

הוראת הסעיף מסדירה את הצבתם של חיילים בשירות חובה סדיר במסגרות אזרחיות מסוימות מחוץ לצה"ל.

לפי הוראת סעיף 26א(א)(1) לחוק שירות ביטחון מוצבים חיילים בשירות המוכר לתכלית ביטחון. ההצבה היא במשרד הביטחון, וביחידות סמך של משרד הביטחון ומשרד ראש הממשלה.

הצו הקיים אמור לפקוע ביום 31 בדצמבר 2021.

לפי הוראת סעיף 26א תוקף הצו המקסימלי האפשרי הוא שלוש שנים.

מוצע, לאשר צו חדש לשירות המוכר לתכלית בטחון במשרד הביטחון וביחידות הסמך של משרד הביטחון ומשרד ראש הממשלה, כפי שהיו בשנים האחרונות ובנוסח דומה לצו הקיים היום, לתקופה של שלוש שנים, עד יום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024).

מאחר ועדיין יוצבו בהם חיילים בשירות חובה בשלוש השנים הקרובות, משמש הצו את האסמכתא החוקית להצבה עד לביטול הצבה במסגרת פלונית.

צו שירות ביטחון (שירות מוכר להשגת יעדים ביטחוניים-לאומיים)(הוראת שעה), התשפ"ב – 2021

בתוקף סמכותי לפי סעיף 26א(2) לחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986¹ (להלן - החוק), בהתייעצות עם שרת החינוך, השרה לעלייה וקליטה ושר המשפטים, לאחר ששוכנעתי, בשים לב לנסיבות העניין לעת הזו, כי אם לא ייעשו הפעילויות המנויות בצו זה בידי יוצא צבא בשירות סדיר, לא יושגו כנדרש יעדים ביטחוניים-לאומיים, ובאישור הממשלה וועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אני מצווה לאמור:

1. הפעילויות המנויות להלן הן שירות מוכר לפי סעיף 26א(2) לחוק:
- שירות מוכר
להשגת יעדים
ביטחוניים-
לאומיים

(1) בתחום החינוך – שירות בתפקידי חינוך, הוראה והדרכה במסגרת משרד החינוך, בפקוח משרד החינוך ומשרד הביטחון וכן במסגרת הגופים שלהלן, בפקוח משרד החינוך ומשרד הביטחון: רשות הטבע והגנים; החברה להגנת הטבע; נאות קדומים; עמותת לוטם – לימודי טבע משולבים; בית ספר שדה כפר עציון ומדרשת שדה בוקר;

(2) בתחום העלייה והקליטה – שירות בתפקידים שעניינם שמירת הקשר עם התפוצות לשם עידוד העלייה, במסגרת לשכת הקשר "נתיב" ובפקוח משרד ראש הממשלה.

2. תוקפו של צו זה עד יום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024).
- תוקף

3. יוצא צבא שביום תחילתו של צו זה משרת במסגרת או בפעילות שמנויה בצו שירות ביטחון (שירות מוכר להשגת יעדים ביטחוניים-לאומיים)(הוראת שעה), התשע"ט-2019², טרם פקיעתו, יראו אותו כמי שמשרת לפי צו זה, אף אם המסגרת או הפעילות אינה מנויה בצו זה.

הוראת מעבר

ה ת ש פ " ב _____

(2 0 2 1 _____)

(ח מ 2 6 6 4 - 3 - ת 2)

¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107; התשנ"ה, עמ' 440.
² ק"ת התשע"ט, עמ' 1906.

בנימין גנץ

שר הבטחון

דברי הסבר

הוראת סעיף 26א לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן-חוק שירות ביטחון) קובעת כהאי לישנא:

26א. (א) בסעיף זה, "שירות מוכר" – שירות לפי פסקאות (1) או (2), ששר הבטחון קבע בצו באישור הממשלה וועדת החוץ והבטחון של הכנסת –

(1) ...

(2) שירות ביחידות צבאיות במסגרת משרד ממשלתי או במסגרת הארגונית של גוף ציבורי ובפיקוח משרד ממשלתי, שתכליתו להשיג יעד בטחוני-לאומי באחד התחומים הבאים: עליה וקליטה, חינוך, בריאות, הגנת העורף או פעולות התנדבות למען חיילי צה"ל, והכל אם שוכנע שר הבטחון, בשים לב לנסיבות הענין באותה העת, ובהתייעצות, לפי הענין, עם השר לקליטת העליה, שר החינוך, התרבות והספורט או שר הבריאות וכן עם שר המשפטים, כי אם לא תיעשה הפעילות בידי יוצא-צבא בשירות סדיר לא יושג היעד כנדרש.

(ב) צו לפי סעיף קטן (א) יפרט את המשרדים הממשלתיים, את הגופים הציבוריים ואת השירות המוכר שייעשה בהם בהתאם לסעיף קטן (א); צו כאמור יינתן לתקופה שלא תעלה על שלוש שנים, וניתן להאריכו, באותה דרך, לתקופות נוספות שלא יעלו על שלוש שנים כל אחת.

(ג) שר הבטחון רשאי להורות בצו כי יוצא-צבא, שנמצא כשר לשירות ועבר אימון צבאי ראשוני, ישרת משך כל תקופת השירות הסדיר או חלק ממנה, במסגרת של שירות מוכר; לא יורה השר על שירותו של יוצא-צבא במסגרת שירות מוכר לפי סעיף קטן (א)(2) אלא אם כן נתן יוצא-הצבא את הסכמתו לכך.

(ד) שירות מוכר דינו כדין שירות סדיר לכל דבר וענין.

(ה) שר הבטחון יקבע את ההסדרים, לענין השירות המוכר, שיחולו על המשרד הממשלתי ועל הגוף הציבורי שבמסגרת הארגונית שלו משרת יוצא-צבא.

(ו) שר הביטחון ימציא לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אחת לשנה, דין וחשבון על שירותם של יוצאי צבא ביחידות אחרות של משטרת ישראל ובשירות מוכר, וכן ימציא העתקו של דין וחשבון זה לוועדת העבודה והרווחה של הכנסת

הוראת הסעיף מסדירה את הצבתם של חיילים בשירות חובה סדיר במסגרות אזרחיות מסוימות מחוץ לצה"ל.

לפי הוראת סעיף 26א(א)(2) מוצבים חיילים בשירות מוכר להשגת יעדים ביטחוניים לאומיים, במערכת החינוך ובתחום העלייה והקליטה. במסגרת מוצבים חיילים, בהסכמתם, בגופים שונים להם מקצה משרד החינוך חיילים, לפי הקצאת תקנים כללית של אגף כוח אדם בצה"ל. כמו כן, מוצבים חיילים בלשכת הקשר נתיב.

לפי הוראת סעיף 26א, תקופת הצו המקסימלית האפשרית היא שלוש שנים. הצו הקיים היום עתיד לפקוע ביום 31 בדצמבר 2021.

מוצע, לאשר צו חדש לתקופה של שלוש שנים, עד יום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024), בנוסח דומה לצו

הקיים (מנוסח הצו הושמטו קרן קיימת לישראל, החברה למתנ"סים, בית ספר שדה שער הגיא והמכון למורשת דוד בן-גוריון וזאת בהתאם להודעת משרד החינוך כי הצבת החיילים בגופים אלה הופסקה זה מכבר).

מאחר ועדיין יוצבו בהם חיילים בשירות חובה בשלוש השנים הקרובות, משמש הצו את האסמכתא החוקית להצבה עד לביטול הצבה במסגרת פלונית.